

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiiu, strada Măcelarilor 47

Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru tăc-care publicare.

Serbătorile la Brașov.

Jocuri olimpice ale românilor le-am pute dice serbătorilor dela Brașov, căci într'unesc pe românii din toate părțile locuite de români.

Este adevărat, că aceasta din urmă o dicem în presupunerea, că cele publicate în privința di-selor serbători în diarele din România și de astădată s'au împlinit.

Jocurile noastre olimpice, ce e drept nu seamănă, ca ou cu ou, cu ale grecilor antici, fiind-că nu au un loc anumit cum aveau acele pentru într'unirea lor,*) ci se mută din an în an; nu sînt numai la fie-care cinci ani, ci în fie-care an; nu se perd în antichitatea mitului (se pretinde a fi înființate de Hercule), ci numai de douăzeci și unul de ani; ele dacă se pot asemăna în ceva, se pot asemăna numai într'o privință, în privința scopului.

La cele grecesci antice, grecii din toate țerele grecesci se întreceau în fugă pedestru, s'au în car, s'au călare, în sărit, în aruncarea cu discul și în lupte de trântă și cu pumnul. La ale noastre întrecerea este spirituală, fie în istorie, fie în litere, fie în științe esacte etc.; lupta însă, e luptă pentru promovarea cultului naționale pe toate tere-nurile.

Întărire fizică la grecii antici, întărire spirituală la noi, însă întărire.

Astfel fiind, jocurile noastre olimpice încă se chiamă numai serbători; sînt însă dîle de lucru și de greu lucru, deoarece munca spirituală totdeauna este încă mai grea decât munca fizică.

Aceste dîle de lucru serbătoreasc, sau aceste dîle de serbători lucrătoare, se dea Dumneșu se fie într'un ceas bun și cu sporiu folositor pentru poporul nostru.

Înainte cu mai bine de opt dîle ne am permis a scrie despre problemele și despre activitatea asociațiunii noastre transilvane pentru literatura și cultura poporului român. Atunci am avut în vedere o parte mare din programa întreagă a asociațiunii. Nu negăm, că am dori, ca din cele ce am atins cu acea ocaziune se le vedem pe toate luând altă față și nu ca până acum. Dacă însă am fi condamnați și mai departe a persevera în staționarismul

*) În Olimpia, vale frumoasă în ținutul pelopon. Elis, aproape de mare și percursa de riul Alfeu.

nostru, cel puțin, un lucru tot am dori să-l vedem urnit din cărarea de până acum.

Ortografia cu care se poate scrie romănesce, ca se și putem ceti romănesce, am dori să o vedem introdusă în toate afacerile asociațiunii. Aceasta chiar și când asociațiunea ar afla cu cale a susține și mai de parte o foaie pentru a aduna întrinsa articoli din alte foi romăne spre păstrare și spre administrare societăților academice și reuniunilor, cu care asociațiunea noastră stă în corespondență, drept despăgubire pentru lucrări proprie originale.

Pe lângă profitul, că ar fi în stare să o cetească și românii, cari nu știu latinesce, foaia ar mai avè și alt avantajiu. Ea ar fi o dovadă vie, că este a unei asociațiunii, care reprezintă majoritatea românilor.

Ce fericiți am fi, dacă n'ar trebui să vorbim de majoritate și minoritate romănească, când e vorba de literatură. Nisuița spre aceasta, ținem, că e o datorie a fiecărui român, deci cu atât mai vîrtos a unei asociațiunii literare.

Ar mai fi și alt avantajiu de importanță și mai mare. Am evita mai ușor și mai curînd *clina*, pe care ne aflăm, de a ne pomeni mai târziu cu două limbi romănesci. Românii cu toate vicisitudinile timpurilor din trecut și-au păstrat până acum unitatea limbei. Ar fi curios și trist totodată, ca unitatea limbei, moștenită dela părinții nostri cei apăsăți și prigonți să o nimicim noi, cari, ori și cum, resuffăm mai liber și avem mai multă posibilitate de a o susține de cât aceia. Ar fi trist, deoarece motiv la promovarea separării limbei în două nu este, afară doar de *speciala instrucțiune dela Roma* (vaticană) a episcopatului greco-catolic român din Transilvania și Ungaria, cu care, noi așa scim asociațiunea nu are nimic de a face.

Dacă episcopatul gr. cat. român vrea *ad majorem Papae et eppatus* maghiari, care dispune de bogate fonduri religioase, *gloriam*, să se separeze de români și prin limbă, prin urmare și prin ortografie, nu ne privesce. Este o particularitate care jignește poporul român, ce e drept, dar dacă cineva crede, că după ea va trăi mai comod pe pământ și va avè tignă mai mare pe ceea lume, nu vrem să conturbăm simțemintele, cari se subtrag de sub controla publicisticii. Asociațiunea însă, care în statutele ei n'are nici un articol privitor la supremația sau la infalibilitatea papei, să se emancipeze de prejudețe de infalibilitate și să se pună întru toate pe cărarea de a consimți cu poporul român în majoritatea lui covârșitoare.

Aceasta e o necesitate indispensabilă.

Să nu creadă cineva, că noi facem niscari-va glume nepotrivite. Seriositatea cea mai serioasă este, că atingem coarda aceasta, de care sînt lînțuite consecențe incalculabile, cum le vedem bună oară la croați și la sërbi, și am dori să le evităm noi românii. Croații și sërbi prin ortografie și pe urmă și prin limbă s'au desbinat de dragul confesionalității în două popoare, ce de multe ori se prigonesc și se paralizează unele pe altele în favorul unui al treilea.

Răul îl avem deja în măsură destul de mare prin deosebirea confesională, n'ar fi bine să se mai mărească și prin divergență de limbă.

„Păretele despărțitor se cadă”! ar trebui să strige fiecare român și să se ferească de ademenirile: că nu e nici un pericol, căci tot una sîntem. Aceasta, durere, nu e adevărat.

Și cumcă nu vorbim pe inchipuite, aducem aminte de ceea ce „Foi'a basericeasca”, organul metropoliei din Blaj, a scris la *cestiunea revisiunii cărților bisericesci rituale*. Organul ne spune „de cărți reveduite și edate de noi” (metropolitul din Blaj), în care „s'a formatu deja una limba curată romănească și una multime de termini buni și frumoși, cari sunt deja înpamenteniti în baserica noastră. „Baserica” a numita ortodoxa are înse se face de abia acum începutulu.”*)

Dacă mai considerăm că „Foi'a basericeasca” din Blaj mai are și considerante de credință, care o face să ne meargă în privința limbei cărților bisericesci mână în mână cu ceilalți români, atunci începutul divisiunii limbei e făcut, căci nime nu va nega, că cărțile bisericesci fac o parte întregitoare a literaturii noastre naționale.

Păretele despărțitor dar nu cade, ci e spriginit de o autoritate eclesiastică, fără motive suficiente, sau mai bine, fără motive de loc. Răul dar e amenințător!

Principiis obsta dicem asociațiunii noastre. Și dacă nu poate face altceva, cel puțin să nu dea nutremînt reului ce s'a croit deja, ci să contribuie, în interesul poporului a cărui literatură și cultură dice că o promovează, la localizarea celui rău.

Ne rugăm de judecată rumegată și nepreocupată, dar și de remediu! Serbătorile atunci vor da roduri binecuvîntate!

*) La alt loc, sau cu altă ocaziune vom reproduce după „Biserica și scoala” din Arad un articol interesant, privitor la *cestiunea* aici atinsă.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)
(Urmare).

Cristian trebui să oprească pe dl Goefle a și obosi glasul și a și slei verva sa în repetiție. Scenele fiind însemnate în vr'o câteva cuvinte pe o hârtie, era destul a schimba două sau trei replici pentru a avea obiectul situațiunii, asupra căruia se improviza înaintea publicului. Era vorba a plasa actorii bine în rîndul dorit, pe scîndurice, pentru ai relua, fără a te greși, când au să apară, ai presenta alternativ pe scenă, în acord cu motivul intrării și eșirei lor și a lăsa dialogul și incidentele inspirațiunii momentului. Dl Goefle era tovarășul cel mai amabil și cel mai inteligent, care l'a avut Cristian vr'o dată el fu electrisat prin concursul său și auzind sunând oarele opt, el se simțea într'o dispoziție de vervă și de veselie, precum nu o simțise din vremea precând juca cu Massarelli, pe atunci atât de amabil și seducător. Amintirea aceasta tulburată și pătată îi căsună un moment

de melancolie, de care se eliberă, dîcînd cătră dl Goefle:

— Aid! eu aud umplîndu-se galeria de lume; la lucru și noroc bun, scumpe confrate!

În momentul acesta, bătea cineva la ușa din fund și se auzi glasul lui Iohan, stolnicul, întrebând de jupănul Cristian Waldo.

— Pardon, domnule nu poți intra, exclamă Cristian. Spune, ce ai de dîs prin uze. Eu ascult.

Iohan răspunde, că Cristian are să fie gata când va auzi bătînd de trei ori în ușa galeriei, care se va deschide pentru a face teatrului seu loc.

Aceasta isprăvită, mai trecu încă un sfert de ceas bun până ce doamnele aflară fie-care locul ce le convenea pentru ași desvolta crinolinelor și grațiile lor și pentru a se afla în vecinătatea cavalerului, care le plăcea, sau în apropierea acelora cărora voiau să placă. Cristian, datat la formele aceste, rîndu în liniște, pe o masă, beuturile rîcoritoare, ce le găsisse în micul salon: ele aveau destinarea a îndulci la cas de lipsă, glasul dlui Goefle și al său între-act.

El se instală apoi împreună cu dl Goefle sub cadrul, acoperit de tapiserii bine acătate cu cărlige în lăuntru, în față și de laturi. Fundul era liber și destul de îndepărtat în micul cadru pentru a permite o perspectivă de mai multe planuri reale.

Cei doi operanți așteptau se auză bătînd de trei ori în uze. Cristian cu liniște, dl Goefle cu o

nerăbdare febrilă, ce o și exprimă în destul de chiar.

— Dta te superi? îi dîse Cristian. Ei, fiind că esti emoționat, dară e semn bun; ai să fi minunat.

— Să sperăm, respunde avocatul, deși pentru a spune adevărul, mi se pare, în momentul acesta, că nu voiu putea scoate nici un cuvînt din gură. Lucru foarte hazliu, mă cuprinde o amețeală! Nici un pledoier în fața unei adunări serioase, nici o chestiune de viață sau de onoare a unui client, urmată de succes pentru mine însumi, nu mi a agitat așa creerii și nu mi a încordat nervii, ca farsa, ce am să o joc acum. N'au să tacă odată guralivele aceste de femei, cari se aud vorbind printre uși? Vreau ele se ne facă să înădușim în baraca aceasta? Am să le injur dacă nu tac!

În sfîrșit se auzi bătînd de trei ori în uze. Doi lachei plasați în galerie, deschiseră de odată amîndouă canatele și se vedea teatrul, care părea a merge de sine, înaintînd ușor și plasînduse înaintea uzei, a cărei lărgime o ocupa întreagă. Patru instrumente, cerute de Cristian cântară o piesă scurtă italiană. Cortina se ridică și aplausele acordate decorațiunii, dădură celor doi operanți timpul a lua marionetele lor a mână și a le face se între pe scenă.

Cristian însă nu voia se înceapă fără a privi publicul său, prin o găurice făcută a nume înaintea

Revista politică.

Sibiu, în 17 August.

Din Ungaria se înmulțesc earăși scirile despre escese în contra jidovilor. După Zala-Egerszeg, vine Canija mare, Ciurgo, Gyeternes și altele, la care se mai adaug și unele din ținutul Pojonului. Parola, Țic Țiarele jidanofile, ar fi în cele mai multe părți Istoczy, Onody; se mestecă însă între parolele aceste pretinse și ironice: *éljen Szeifert*, ceea ce ar indica, nu la pofta de pradă, cum Țic Țiarele jidanofile, ci la pofta de resbunare asupra jidovilor.

Escesele aceste au produs consternațiune mare în cercurile ungurești din Budapesta. Până aci se Țicea în cercurile aceste, că astfel de escese sânt cu puțință numai în ținuturi locuite de nemți sau de slovaci. Ne aducem aminte, că comitele suprem din Pojon a avut, într'o adunare, atâta lipsă de tact, a Țice, că antisemitismul este o plantă cultivată în Germania. Acum comitatul Zala este un comitat maghiar, comitatul lui Deák, care se mândrea cu simțul politic al locuitorilor sei. Se Țice că escedenților li s'ar fi spus, că n'au să se teamă. Soldații vor pușca în aer, fiindcă „domnii” nu vor, ca se curgă sânge maghiar. Când mulțimea a vădut, că soldații trag în carne a strigat: „Se ucidem acum și pe domni și se nu mai cruțăm pe nimenea!”

Miliția și legile escepționale vor fi măsurile, prin care guvernul se va încerca a suprima escesele ce foarte îl genează. Este întrebarea, că oare nu se vor încinge escesele mai departe, dacă sânt organizate și așitate de emisari, după cum susțin Țiarele, cari iau parte pentru jidovi? S'au întemplat în Zala-Egerszeg și în alte părți, de organele administrative, la cererea „masei crude”, au trebuit să dea libertate escedenților deja arestați.

Se vorbesce deja de convocarea parlamentului, de sigur pentru ca acesta să afe căi, și mijloace, prin care s'ar restabili ordinea în lăuntru Ungariei proprie mai îngrabă.

Aceasta cu atât mai vârtos, cu cât în Croația escesele nu numai că ocupă teren mai mult, dar iau tot odată o față, care seamănă mai mult a revoltă decât a esces. Procederile Croaților în Maria-Bistrița, Stubița și Zlatar dau pipăită dovadă despre aceasta. Autoritatea administrativă se vede a fi pierdut în Croația terenul de sub picioare. Organele administrative, care se opun depărtării insignielor cu inscripțiuni maghiare, se espun pericolului de a fi ucise. În Bistrița primarul nu este ucis, după cum s'a Țis, este însă greu rănit dimpreună cu notariul de acolo. Se vede că atacați au fost și numai întemplantarea i-a ferit de moarte. Din alte părți ale Croației se spune, că poporul prinde organele administrative și chiar și pe preoții, cari întrevin pentru insignii și îi eliberează numai după ce dau revers, că vor fi croați buni și nu vor fi amici ai maghiarilor.

Intr'aceea cetim că guvernul central din Budapesta stăruiesce pe lângă Peiacevici, însărcinat cu conducerea afacerilor banului, până la denumirea altui ban, să restituie insigniele cu inscripțiunea maghiară la locul lor. Peiacevici răspunde, că aceasta se poate numai pe cale constituțională. Magistratul din Agram nu vrea se concurgă la restituire. Comisariul guvernial s'a declarat gata, dacă va primi ordin de esecutare dela banul și crede, că în cas de

restituire, trebuie să părăsească numai decât capitala Croației. Cardinalul Mihalovici a rugat pe ministrul president Tisza să sisteze hotărîrea ministerială până la deciderea afacerii pe cale legislativă. Tisza înse stăruiesce ca hotărîrea ministerială să se ducă în îndeplinire.

În perplexitatea dublă, în care se află guvernul unguresc, n'a pierdut nimic din grandea sa față cu regele României, la trecerea din urmă prin Budapesta. Regele României în timpul cât a fost oaspele monarhului nostru, s'a bucurat de tractamentul cel mai prevenitoriu. Regele, afară de prânșurile solemne date de împăratul în onoarea celui dintâiu, și la care au participat archiducii, care erau în Viena, au avut și conferențe cu ministrul de externe Kálnoky și, după unele Țiare, și cu Kállay, ministrul comun de finance. Despre rezultatul petrecerii regelui României la Viena părărerile sânt diverse. Unele susțin, că ar fi delăturate pedecile pentru următoarea înțelegere între guvernul din Bucuresci și din Viena în cestiunea Dunărei. Altele, de proveniență ungurească, sânt mai pesimiste. Așa „P. Ll.”, după ce face elogii bizantine regelui Milan, prezentându-l ca pre un stâlp al păcii europene, Țice că încât pentru regele Carol, oamenii politici trebuie să fie cu precauțiune, în câtva lipsiți de preocupățiune și să aibă și puțință înțelegere politică despre situațiunea Europei. „Noi, închee „P. Ll.”, credem, că este consult a ne feri de decepțiunea, care posibilă că i așteaptă pe aceia, cari cred că petrecerea regelui Carol la Viena a întrodus era unei legături amicabile neturburate între Austro-Ungaria și România.”

Nu e mirare dar, că pe când în Viena regele chiar și înainte de plecare a primit o vizită de adio din partea împăratului și a fost petrecut și la gară de împăratul și de alte autorități militare și civile, la Budapesta s'au arătat la gară numai autoritățile militare, lângă cari și oficerii diu regimentului.

Este simptomatică impregiurarea aceasta și lasă să se transpare, că dacă ar fi cu puțință o apropiere între România și Austro-Ungaria, aceasta în Budapesta nu ar fi binevedută. Astfel de atitudine politică, cu deosebire față cu evenimentele din lăuntru și din afară, nu o pricepem.

Dela Belgrad s'a telegrafat, că alegerile bărbăților de încredere pentru alegerea deputaților scupștinei au eșit în sens opozițional. Guvernul a declarat alegerile aceste de premature și nevalabile. De altă parte se telegrafează, că Ristici, capul opozițiunii sârbesci, care se află la Marienbad se întoarce înapoi în țeară.

Dela Petersburg se telegrafează, că împăratul și împărăteasa au plecat fără suită. În sferă politică se vorbesce, că împăratul Alesandru III va căuta ocașiunea întoarcerii sale a se întâlni la Svinemünde sau în alt port cu împăratul Wilhelm.

Se vorbesce și de o alianță între Germania și Spania. Franca a reportat în Țilele din urmă victorii frumoase asupra opozițiunii ce i se făcea în Anam, în Asia orientală.

Este interesantă, că bunăoară la France, vine să recunoască cu părere de rău greșala politică a franceșilor cu propunerea Barrère în cestiunea Dunărei.

sa. Singura persoană ce o căuta, fu cea dintâiu, la care i se opri privirea. Margareta ședea lângă Olga, în rândul cel dintâiu a privitorilor. Ea era delicios gătită; ea era încântătoare. Cristian observă în stersit pe baronul ședând în rândul întâiu al bărbăților, în dosul femeilor. Statura sa înaltă îl făcea să se observe ușor. El era și mai palid ca în sara premergătoare. Cristian căuta în zădar fața lui Massarelli. El vădu cu plăcere pe maiorul Larson, pe locotenentul Ervin și pe alți oficeri tineri, cari îi mărturisiră la bal și după bal o simpatie așa cordială și a căror fisionomie rumene și vesele anunțau o atențiune binevoitoare. Tot odată, Cristian auzi circulând lauda decorațiunei.

— Dar aceasta este Stollborg!... Țiceau unele glasuri.

— În adevăr, Țise glasul metalic a baronului Olaus, cred că voeșce să reprezente vechiul Stollborg!...

Di Goefle n'audea nimic și nu vedea pe nimenea; el era confus cu desăvârșire. Cristian pentru ai lăsa timp să se reculegă începu piesa cu o scenă cu doi actori, ce o jucă singur. Glasul său se acomoda în mod singular diferitelor organe a personajelor pe care le făcea să vorbească, și el imita toate accentele, dând fiecărui caracter o limbă potrivită rolului său și pozițiunei sale în ficțiunea scenică. Dela primele replici el încânta auditorul său prin naivitatea și adevărul dialogului. Di Goefle

aveând a reprezenta un moșneag îi veni în curând într'ajutor, și, deși la început el nu-și prea putea strămuta șgomotul, totuși nimenea nu cugeta cât de puțin la el și publicul era atât de convins, că Cristian singur face să vorbească toți actorii încât se minunau de resursele nesfârșite a operantului.

— N'ai jura, Țise Larson, că acolo sânt vr'o Țece?

— Totdeuna sânt cel puțin patru, Țise locotenentul.

— Ba nu, replică maiorul, sânt doi, stăpșnul și servitorul; dară servitorul este un prost, el vorbesce rar și n'a deșchis încă gura.

— Totuși, auzi cum vorbesc împreună? Eu aud două glasuri diferite.

— Ilusiune pură! replică entusiastul Larson. Cristian Waldo singur scie face două, trei și patru persoane deodată, poate și mai multe mai scii? El este un diabol... Dar ascultă și piesa, ea nu este mai puțin interesantă. El face piese, încât cu plăcere le ai ținea minte ca se le scrii.

Noi totuși nu ne însărcinăm a istorisi cetitorului Țisa piesă. Fantasiile aceste fugitive, sânt ca toate improvisațiunile oratorice sau musicale. Totde-una te înșeli, dară creȚi, că ele au aceeași valoare, fiind scrise sau conservate. Ele nu esistă decât pe neașteptate, și-le amintesci cu atât mai mult farmec într'u cât și-ai conservat amintirea mai con-

„Papismul”,

și starea actuală a bisericei ortodoxe în regatul României.

(Urmare).

Să revenim acum la propaganda catolică din țeara noastră.

După ce, precum am vădut, a fost respinsă în Moldova, în anul 1826 ultima încercare a Romei și a Austriei de a se recunoașce formal petrecerea în Moldova a unui episcop latinesc, acela a continuat a petrece în Moldova ca persoană privată sub protecțiunea consulului austriac, în puterea pasportului său, prin care se declara de „eclesiastic venit în țeară pentru afacerile sale.” După dșnsul au urmat alții până în timpurile de față, când nime nu mai pune în cestiune petrecerea și funcțiunea a doi episcopi catolici în România, cea tolerantă și liberală. Roma nu se mulțameșce cu atâta. Ea voeșce cu ori ce preț cucerirea religioasă a României, spre acest sfârșit Papa Piu IX-lea a trimis în România călugări iesuiți, cari mai întâiu în Bucuresci și apoi în Iași au înființat institute de crescerea fetelor române, pentru a căror instruire și educare s'au adus o droaie de călugărițe iesuite din Franca și din Germania. Asemenea scoli pe urmă s'au mai înființat și în alte orașe principale, precum: în Galați, Braila, Craiova. Acolo o mulțime de fete române, de toate stările, se cresc și se instruesc în dogmele și obiceiurile apusului catolic; cele serace gratis, cele bogate cu plată. Multe familii ademenite de frumoasele aparențe și de îngrijirea părintească, cu carea se tratează fetele în acele institute religioase, și-au trimis copilele spre educație la institute de aceste prin străinătate în Galiția, Franca, Germania. Acolo ele învață de toate, numai sentimente naționale și dragoste cătră religiunea părinților lor nu dobândesc, se cresc și instruesc în religiunea catolică și la întoarcerea lor în familie, aduc cu sine ură și dispreț cătră religiunea ortodoxă, laudă pe cea catolică-romană; nu le place a merge la biserica ortodoxă, Țicând că la ea nu e frumos, nu-i musică, preoții sânt proști; multe din ele nu se mărturisesc, nici nu se comunică cu sfințele taine la preoții ortodocși, dar o fac cu plăcere, când au la îndemână un popă latinesc. Multe din copilele sêrace, ce se educă în institutele iesuitice, trec la religiunea catolică, se trimit în străinătate, unde se călugăresc și devin și ele institutrice pela asemenea scoale. Episcopii catolici visitează adese ori aceste institute, dau copilelor mici prezente, precum: iconițe cu sfinți catolici, cu portretul papei, etc. Preoții catolici fac în capelele institutelor serviciul divin în toate Țilele, la care asistă toate elevele, și apoi trec în clase. Nu este permis a se preda în aceste scoale altă religiune, decât cea catolică-romană.

Unii din tinerii români lipsiți de cultura religioasă în țeară, dar firesce dispuși cătră sentimentele religioase în străinătate, mai ales în Franca, au fost ademeniți de iesuiți și caștigați pentru propaganda bisericei romane. Unii cășătorindu-se cu femei catolice, franceze, germane, s'au catolicit și ei și copiii lor și au luat conductori spirituali iesuiți pentru dșnșii și pentru familia lor.

Iesuiții din Bucuresci au întrodus în biserica papistă din România și calendariul Grigorian con-

fusă, și într'u cât imaginațiunea le înfrumșează după ce au trecut. Era avânt, coloare și gust, în toate ce producea spiritul lui Cristian în momentele acele. În perfecțiunile neevitabile a unei dicțiuni grăbite dispăreau în repeșimea totalității, în destoinicia sa, de a face să întrevină persoane noue, dacă nu-i mai plăcea de acele, care le ținea a mână.

Încât pentru dl Goefle, fiind înzestrat cu o adevărată elocență naturală cu mult spirit când se simțea iritat, și cu sciințe reale foarte estinse, el n'avea greutăți cu concursul său. Digresiunile cele mai plăcute rezultau din promptitudinea a prinde în sbor fantasiile dialogului întrevorbitorului său și publicul se mira mai mult ca de obicei de adevăratele sciințe ce le arăta Waldo prin abaterile aceste brilante.

Dacă și nu istorisim piesa aceasta, trebuie cel puțin se spunem cum transformase Cristian actul acesta prim, care preocupase atâta pe dl Goefle.

Temându-se a compromite în adevăr pe advocatul cu alusiuni involuntare, el făcuse din trădătorul piesei o persoană curat comică, un fel de Casandrino*) înșelat de pupila sa, căutând a surprinde corpul delictului, adecă copilul misterului, însă neavând nici un cuget criminal în contra lui.

*) O figură comică din comedia italiană, mai totde-una un moșneag înșelat.

tra usului vechiu de a se ține serbătorile creștine de catolici odată cu ortodocsii, și s'au încercat de a se introduce acel calendar și în biserica ortodocsă a României.

Acum de curând s'a ridicat în capitala țerei, afară de biserica numită „Bărăție“, o catedrală catolică măreață, cu bani adunați din țeară prin lotării, prin daruri particulare dela români și prin contribuțiuni din toate țărele catolice, pe care le-a cutriat neobositul Monseigneur Paoli, episcopul catolic din București, carele pentru zelul său asceaptă dela papa a fi gratificat cu rangul de „Metropolit al Bucureștilor“, după care va urma și acel de primat al României! Sânt semne, că curând se va deschide în București și un colegiu iesuitic pentru educația junilor români.

Libertățile noastre constituționale, înalta protecțiune străină, lipsa de cultură a clerului ortodocs, indiferentismul religios al claselor culte, ideile anticreștine, ce bântue școala și societatea noastră, nedesvoltarea simțului și a demnității naționale în popor, sârăcia bisericii naționale: toate aceste sânt atâtea garanții de reșită pentru propaganda catolică în România noastră.

La Roma se știe foarte bine, că un popor nu poate exista fără religie, și creștind că religie și biserica ortodocsă a românilor sânt moarte, meșterii cei iscușiți de acolo aleargă să le înlocuiască cu ale lor, pe cari singure le cred ei nemuritoare și eterne. Nu este dar de mirare, că la Roma acum nu se mulțămesc numai a se recunoaște cei doi episcopi, aflători deja în țeară, unul la București și altul la Iași, cari până acum, după documentele țerei erau cunoscuți ca *visitatori* și *vicari apostolici* ai bisericilor catolice din România, și cu titluri străine de țeară, precum: Nicopole, Marcopole, Yloan, etc., ei voiesc se aibă Metropole în capitala țerei, cu titlu de „Metropolit al Bucureștilor“, ca și când n'ar exista acolo un Metropolit român ortodocs: de asemenea pe lângă episcopul catolic din Iași, carele negreșit va fi numit Archiepiscop ori episcop de Iași, încă alți doi episcopi unul la Galați și altul la Craiova, adică unul cu titlul „Galațianul“, celalalt cu titlul „Craiovanul“: toate posturi și titluri ocupate de Metropoliții, episcopii și arhierii români de astăzi, de a căror existență propaganda catolică nu vrea se știe nimic.

Jurnalul frances din București „l'Independance roumaine“, nu de mult ne a adus scirea, că Monseigneurul Paoli, cu ocaziunea pascilor catolice la Roma, prezentându-se la Papa Leon XIII-le împreună cu alți cardinali și episcopi, papa l'a vădut cu bucurie și cu dănsul a vorbit mai întâiu, întreținând o lungă conversație despre afacerile religioase a le României.

Tot acel jurnal ne a comunicat mai întâiu scirea despre proiectul curiei romane de a înființa în România un Metropolit și câțiva episcopi catolico-romani. Aceasta hotărâre ne dă dovadă, că la Roma sânt siguri despre papismul în România, pentru care și ei imputernicesc mijloacele de propagandă. Căci carea alta ar fi trebuința de a se crea și înmulți la noi Ierarchia bisericii papiste, când doi episcopi, ce are ea deja aici, sânt prea destui pentru numărul catolicilor actuali, carele după statistică este ca de 50,000 suflete?

Dar trebuie să recunoaștem, că biserica Romei își face treaba sa, ea, precum am șis, tinde a domni toată lumea. De secole ne urmăresce și pre noi români și se încearcă la fiecare ocaziune favorabilă

Cristian dară se miră foarte, când ajuns la scena finală a actului întâiu, auđi un șgomot percutând auditorul său și șoptiri, ce puteau fi interpretate drept dovadă de blam tocmai așa de bine ca drept aprobățiune, veniră la urechia sa, dedată a înțelege simțemintele privitorilor săi, chiar până ce vorbea încă.

— Ce-i asta? se întrebă el pe sine însuși?

Și el se uită la dl Goeffe, a cărui față era tulburată, și care bătea cu piciorul de nerăbdare, mișcând nervos marioneta sa pe scenă.

Cristian creștind, că el și-a uitat piesa, se grăbi a-i lua cuvântul făcând se vorbească luntrașul și grăbind sfârșitul, el lăsă cortina jos, în mijlocul unui șgomot, care nu era cașunat nici de aplaudări, nici de fluerări, dar care semăna cu șgomotul făcut de oameni, cari se îndepărtează în mase pentru a nu mai auđi nimica. Cristian privi prin găuricea sa, înainte de a retrage teatrul în ușe. El vădu publicul încă nu îmbrășiat dară deja stând în picioare, întorcându-i dosul și împărțându-și cu glas lin un eveniment oare-care. Cristian nu înțelegea decât cuvintele: A eșit, el a eșit! Și căntând cu ochii de cine poate fi vorba, el vădu că baronul nu mai era în sală.

(Va urma.)

a face câțiva pași înainte. De reușește, bine, ea merge înainte; de nu, ea face o pauză, lucrează în ascuns și apoi la timp easă pe față, și așa, necontenit.

Ne întrebăm însă: ce poate și ce trebuie să facă biserica și națiunea română, în aceste timpuri așa de critice pentru dânsa? Se rămână ea oare privitoare pasivă ca până acum la aceasta catastrofă ce vine asupra ei, sau să se silească a o preintimpina din toate puterile?

Spre a răspunde la aceasta întrebare, trebuie se deslegăm mai întâiu alta: Voim noi oare și trebuie oare să existăm ca națiune, națiunea română, liberă și independentă în noul regat român, prin noi înșine, prin puterile noastre fizice și morale, cu tradițiunile și obiceiurile noastre cele bune, clironomise dela moși și strămoși, cultivându-le și innobilându-le, sau să ne dăm pe mână străinilor, mai întâiu suflitele, și apoi libertățile și țeara, ca ei se facă cu dânsesele ce le va veni lor la socoteală. Eu cred, că nu și earăși nu. Ar fi rușinea și batjocura cea mai mare ca o națiune eroică, inteligentă, bogată, creștină, capabilă a se perfecționa în bine carea de secole a luptat crâncen pentru existența sa politică, tocma acum ajunsă la limanul mântuirii puse în rangul națiunilor civilizate a le Europei, să renegge la trecutul său, să desfaimă pe strămoșii săi, cari nici odată n'au voit să fie decât români-ortodoci, și la care biserica era ca un zid puternic de apărare contra influențelor străine de tot felul, și când s'au aliat cu turcii, prima condiție a fost — apărarea și neatingerea bisericii naționale și a drepturilor ei. Biserica catolică, carea astăzi vine să se pună la masa gata și să se desfăteze în România, nu ne-a dat mână de ajutoriu nici odată în timpurile noastre cele de restriste; dar de multe ori au adus preste noi ostiri străine, spre a ne cucerii politicesce și apoi a ne papistăsi.

Domnii, metropoliții, episcopii, boerii și poporul român s'au luptat, au suferit necazuri, esiluri, sârăcie, moarte și și-au vârsat sângele pentru țeara și legea lor; a lor, a națiunii române trebuie se rămână onoarea de a posedea pe viitoriu în toate ramurile existenței sale această țeară. Dacă deci voim se rămânem națiune română, deamă și respectată și în viitoriu, trebuie se ne păstrăm și biserica noastră națională, ce o am moștenit din trecut, dela moșii și strămoșii noștri; să o apărăm și să o rădicăm după cum cere demnitătea actuală a națiunii. Biserica noastră ortodocsă pe lângă doctrinele sale sănătoase creștinesci, evanghelice, are valoarea vechimei apostolice și tradițiunile celor mai mari dascăli ai orientului creștin, respectați în toată creștinătatea și ce este mai mult are tipul și caracterul particulariu de *biserică națională*; ea este prin timp îndelungat adaptată la trebuințele religioase, morale și naționale ale poporului; ea a format și păstrat limba cultă națională unitară; ea a fost școala bunelor deprinderi a le poporului și a ideilor celor sănătoase. La toate popoarele, ce confesează religie ortodocsă, biserica a fost și este premergătoarea culturi și a civilizației naționale. Această biserică națională, ce e drept, mărginesce activitatea sa numai în cuprinsul hotarelor națiunii sale, dar tocma aceea și poate face mari servicii națiunilor sale, când ea este înșoțită de cultură și pătrunsă de conștiința menirii sale în societate. În toată lumea ortodocsă, națiunile au propriile lor biserici naționale, care îngrigesc numai de cultura religioasă și morală a națiunilor respective, cultivând limbele naționale, propagând credințele și simțemintele religioase și propagând moralitatea creștină cu fapta și cu cuvântul. Așa este în Rusia, în Grecia, în Serbia, în Bulgaria, în România. Chiar în imperiul turcesc și austriac, naționalitățile ortodoxe se adăpostesc la umbra bisericilor lor ortodoxe. Inșuși patriarhii din orient nu sânt decât capi naționali, după cum se înțelege naționalitatea la turci. Patriarhia de Constantinopol, deși ajutată de pozițiunea sa ca cap spiritual al tuturor creștinilor ortodoci din orientul otoman voia a șesercita o șupremăție bisericească asupra țărilor ortodoxe, ce făceau parte din acel imperiu; ea n'a putut lucra altfel, decât în interesul imperiului turcesc și apoi națiunii grecesci din carea se aleg patriarhii. Națiunile emancipate de sub dominațiunea turcescă, se-au emancipat și de tutela patriarhului, înființându-și aparte bisericile lor naționale, pe bazele vechi a le ortodocsiei, și păstrând cu patriarhia numai relațiuni morale de omodocsie. Eșemplul acesta l'au dat de mult mai întâiu rușii, în veacul XVI-le, apoi în veacul present elinii din Elada, români, serbi și bulgari, etc.

Este încă o mare considerațiune politică, pentru carea români trebuie să conserve, să apere, să imputernicesc și să dea toată desvoltarea putincioasă și trebuincoasă bisericii lor naționale ortodoxe. Poziția României o face să graviteze politicesce către micile națiuni ortodoxe orientale, care unele se

învecinează cu dânsa și cu care este legată de providența divină prin trecut și prin viitoriu. Ea, și toate micile popoare ortodoxe: serbi, bulgari, grecii, muntenegrenii, albanezii, ca să poată exista, și a-și păstra independența lor politică și națională, vor trebui, curând sau mai târziu a se alia, a se confedera, spre a se putea opune cu succes contra nășuințelor de cucerire a le puterilor celor mari. Unitatea lor religioasă și bisericească va fi o mare forță în apărarea intereselor comune a le vieții lor politice. Atunci și patriarhia ecumenică emancipată de politici străine de biserică, va intra în rolul ei de centru și de conducătoarea unității dogmatice și canonice a diferitelor biserici naționale ale răsăritului ortodox.

(Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“

Rădăuți, în 11/23 August 1883. Într'o săptămână se va începe anul școlastic 1883/4. Anul școlastic trecut nu ni-a mângăiat, căci din „Candelă“ am vădut, că aici în țeară, din frecuranții gr. or. ai școalelor mijlocii, cade un frecuant pe 833 înși gr. or. Va să șică, nu-i confesiune în Bucovina, care să fie atât de rău reprezentată în școala mijlocie ca confesiunea gr. or., precum earăși nu-i confesiune, care să fie atât de bine reprezentată ca jidanii, cari au avut numai la gimnaziul din Cernăuți 293 frecuranți între 735 de studenți.

Disproporțiunea aceasta trebuie se ne pună pe gânduri, și bine șică „Candela“, că inteligența noastră, în loc se crească, stagnează și poate și dă înapoi față cu inteligența confesiunilor celorlalte din țeară.

Și din punct de vedere al naționalității, deși sântem numeric mai tare decât fie-cere din naționalitățile celelalte din țeară, totuși stăm foarte înapoia lor în privința cercetării școalelor mijlocii. La gimnaziul de aici, bună oară, care e într'un ținut compact românesce am avut în anul trecut abia 64 de frecuranți români între 170 de studenți, eară la școala reală gr. or. din Cernăuți abia 12 români între 166 de frecuranți, din cari 66 au fost jidani.

Spesele școalei reale gr. or. din Cernăuți le poartă fondul religionar gr. or. și spesele acestea sânt mari. Ne fiind cercetată școala aceasta în anul trecut decât de 17 gr. or. să pune întrebarea, în ce raport stau spesele, ce le poartă fondul religionar cu folosirea ei din partea greco-orientalilor? Din esperiența anilor din urmă, în cari numărul tuturor studenților au scădut repede, eară al românilor s'a redus până la 12, urmează concluziunea, că aceasta școală n'are vieță și cumcă a ajuns timpul, că fondul religionar să-și retragă spesele sale zadarnice, cari iau acum caracterul de delapidare.

Dară lucrul e curios, căci chiar ierarchia tace și nu face nimica în față fenomenului acestuia. Au poate nu-i fenomenal, că o școală să poarte numele de gr. or. și că un fond gr. or. să poarte spesele ei, fără ca se aibă studenți gr. or.: să poate adică o anomalie, o ironie mai isbitoare?

În fine am fi bucuroși se aflăm, ce a făcut sau ce face preoțiunea sau inteligența noastră, ca să se îmbunătățească frecuranța școalelor mijlocii, de unde atărnă viitorul nostru, căci noi nu avem în privința aceasta nici o șire, deși sântem încredințați, că aici toată puterea stă în mâna preoților și a învățătorilor.

Varietăți.

* (Serbările dela Brașov.) Țiarele din România, fără de eșcepțiune scriu despre serbările dela Brașov foarte măgulitor și îndeamnă pe cetitorii lor se vină la Brașov. „Resboiul“ W. ne spune că în 17 August va pleca un tren de plăcere dela București până la Predeal. Resboiul publică și programa, reproducă și de noi în nrul trecut după „Gazeta Tr.“

* (Bal.) Cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, se va da un bal în ziua de 19/31 August în sala hotelului Nr. 1. Biletele de intrare a. 1 fl. 50 cr. de persoană și a. 3 fl. pe galerie se pot căpeta: La D-nii M. & L. Laszlo, la dl Nic. Ciurcu librar și seara la cassă. — Începutul la 9 oare seara.

Comitetul arangiator.

(Teatru.) Joi în 18/30 August se va reprezenta de mai mulți diletanți români în sala redutei orașului opereta „Craiu-Nou“, de V. Alesandri; musica de C. Porumbescu. Bilete se pot căpeta în librăria d-lui Nicolae Ciurcu, strada teatrului. Prețurile: locul I 2 fl., locul II 1 fl. 20 cr., statul 80 cr.

* (Recolta în Ardeal și în Ungaria nordică.) „Budap. Coresp.“ anuncia: După rapor-

turile sosite la ministeriul de comerț despre de-
cursul recoltei dela 10 până 20 l. c. în comitatele
Ungariei de sus și ale Ardealului recolta se va
termina în curând. Semăneturile de primăvară ofera
în general un rezultat mai bun decât semăneturile
de toamnă. Cucuruzul (papușoiul) și cartofii însă
au eșit bine, cartofii, însă sufer în multe locuri din
multelor ploii. Fructe pentru nutrețul vitelor sunt
destule pretutindenea. Viile promit o bună recoltă.

* (Din ecsil.) Dela Lugoș primim scirea, că

dl Nicolae Prostean fost jude în Zala-Eger-
szeg, după ce la multe sale cereri n'a putut fi
strămutat la un tribunal unde să poată folosi mai
mult patriei, între români, a fost pensionat. Tot
de acolo aflăm că dsa a început a practica advocația.

Loterie.

Mercuri 29 August 1883.

Brünn: 62 13 28 17 14

Bursa de Viena și Pesta.

Din 28 August n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.85	119.80
Renta de aur ung. de 4%	88.25	88.30
Renta ung. de hârtie	86.50	86.95
Sorți de regularea Tisei	110.—	110.25
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.35	78.65
Datorie de stat australiană în argint	79.90	79.30
Galbin	5.65	5.64
Napoleon	9.50	9.49 1/2
100 marce nemțesci	58.40	58.40
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.80

Nr. 225.

[489] 1-3

CONCURS.

La scoala confesională română gr.
or. din Rășnov protopresbiteratul Bran-
ului cu începerea anului școlar 1883/4
se înființează și clasa a IV-a. Pentru
ocuparea unui post de învățătoriu la
această școală se escrie prin această
concurs cu termen până la 8 Sep-
temvrie a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest
post sunt 300 fl. v. a. solvinți în 4
rate, cu prospect de a se ameliora în
viitoriu salariul.

Doritorii de a ocupa acest post
trebuie să aibă calificațiunea recerută
pentru învățătorii dela scoalele capi-
tale, să cunoască și limba germană și
și se fie vârsați în cântările bisericesti.

Petițiunile instruite în sensul le-
gilor din vigoare sunt a se așterne
până la termenul sus indicat reveren-
disimului domn protopresbiter Iosif
Barac ca adst. ppresbiter al tractului
Bran în Brașov.

Din ședința comitetului parochial
gr. or: ținută în Rășnov la 6 August
1883.

În conțelegere cu oficiul ppresbiter
al Branului.

Comitetul parochial.

Dimitrie Nan m. p.,
paroch și președinte.

Nr. 250.

[490] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor învă-
țătoresci la scoalele confesionale din
comunele protopresbiteratului Sebeș-
ului mai jos înșirate se escrie concurs
cu termen până la 20 Septemvrie
1883 st. v.

1. Vingard, cu salariu anual de
200 fl. v. a. cortel și un stângin de lemne
2. Daia, cu leafă anuală de 200 fl
v. a. cortel, un stângin de lemne și
folosirea grădinei școlai.

3. Laz, cu salariu anual de 120 fl.
v. a. cortel și 2 stângini lemne.

4. Cioara, cu salariu anual
100 fl. cortel și lemne de foc.

5. Petrifălău cu leafă anuală
de 62 fl. v. a. cortel și lemne.

Doritorii de a ocupa vre una din
supranumite stațiuni au a-și substerne
cererile inzestrate cu toate documen-
tele prescise de legile în vigoare sub-
semnatului oficiu protopresbiteral până
la termenul indicat.

Sebeș în 10 August, 1883.

Oficiu protopresbiteral gr. res.

Ioan Tipeu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 221

[483] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea parohiei va-
cante de clasa III Nadașdia, protopres-
biteratul Geoagiului II se escrie con-
curs pe baza ordinațiunei Prea vene-
rabilului Consistoriu archidiececan ddo
13 Iuliu a. c. 1883 Nr. 2547.

Emolumentele sunt:

1. folosirea cimiteriului, care după
foaia catestrală are una estensiune de
1 jnger 500° cu un venit anual de 20 fl.

2. Venitele stolari preste tot com-
putate aduc un venit anual de 100 fl.

3. Dela 68 de familii câte una și
de lucru amăsurat stărei parochienilor,
cu carul, cu plugul sau cu palma,
cari dau un venit anual în suma de 54 fl.

4. Dela 68 familii câte done mē-
suri mari cucuruz nesfârmat, cari dau
un venit anual în suma de 60 fl. v. a.
— suma totală de 234 fl.

Doritorii de a ocupa aceasta pa-
rochie au de ași așterne petițiunile in-
struite conform dispozițiunilor statu-
lui organic și a regulamentului con-
gresual, la subscrișul oficiu protopres-
biteral, până la finea lunei lui Aug. 1883.

Oficiu protopresbiteral al Geo-
agiului II. în Secărămb la 4 August 1883.
În conțelegere cu comitetul parochial
din Nadașdia.

Sabin Piso m. p.,
protopresbiter.

Nr. 307

[486] 1-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor în-
vățătoresci, la scoalele conf. din co-
munele aici numite — în protopresbi-
teratul Hațegului, se deschide con-
curs cu termenul până la 15 Septem-
vrie st. v. și anumit:

I. În Nucșoara cu filia Mălă-
ești, cu salariu anual 250 fl. quartir
și lemne de foc.

II. Telinc, cu salar 160 fl.
quartir și lemne.

III. Ghelariu, cu salariu 200 fl.,
quartir și lemne.

IV. Grid, cu salariu 170 fl.,
quartir și lemne.

V. Cincișiu cu filia Cerna,
salariu 145 fl. quartir și lemne.

Concurenții au ași așterne cere-
rile instruite conform presciserilor le-
gei, la subscrișul, până la termenul
sus însemnat.

Hațeg 11 August, 1883.

În conțelegere cu comitetele paro-
chiali.

Ioan Raț m. p.,
protopresbiter.

Nr. 70.

[484] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea următoarelor
posturi învățătoresci la scoala popu-
lară elementară gr. or. din Sighi-
șoara, se escrie concurs cu termenul
până la 30 August a. c. st. v.

În clasa I. cu salariu de 300 fl
v. a. quartir și lemne pentru persoana
învățătorului.

În clasa II. cu salariu anual de
300 fl. și trei stângeni de lemne, cari
salarii se solvesc în rate lunare de-
cursive.

Învățătorii sunt obligați a preiege
în scoala de toate zilele, și în scoala
de repetițiune oarele prescise de
„Normativul“, a ținea strană în toate
duminecile și sărbătorile de preste an
și a conduce cântările liturgice cu ti-
nerimea școlară.

Concurenții au seși aștearnă pe-
tițiunile, dimpreună cu documentele
de calificațiune prescise de legile în
vigoare, până la termenul indicat, ofi-
ciului protopresbiteral subscris.

Oficiu protopresbiteral gr. or. al
tractului Sighișoara.

În conțelegere cu comitetul parochial
concernent.

Sighișoara, 20 Iulie 1883.

Demetriu Moldovan m. p.,
adst ppresbt.

Nr. 240

485 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor în-
vățătoresci din comunele mai jos enu-
merate din protopresbiteratul Abru-
dului se escrie concurs până la 10
Septemvrie a. c.

1. Valea Dosului cu salariu
anul de 200 fl. quartir și lemne.

2. Trâmpoele cu salariu anual
de 200 fl. quartir și lemne.

3. Galațiu, cu salariu anual de
200 fl. quartir și lemne.

4. Feneșiu, cu salariu anual de
240 fl. quartir și lemne.

5. Presaca, cu salariu anual
de 150 fl. quartir și lemne.

6. Ponorel cu salariu anual
200 fl. quartir și lemnele necesari și

7. Lăzesci cu salariu anual de
100 fl. quartir și lemnele necesari.

Doritorii de a ocupa aceste po-
sturi au de a-și substerne petițiunile
instruite conform legilor din vigoare,
la subscrișul, până la termenul mai
sus indicat.

Abrud în 4 August 1883.

Comitetele parohiale concernente în
conțelegere cu

Ioan Gall m. p.,
protopresbiter.

Stabilimentul de liniaturi L. MICHAELIS în Sibiiu.

Dela tipografia archidiececană în Sibiiu se pot procura:

Caiete de scris

din 8 foi pentru începători cu linii largi, din hârtia fină satinată și bine
cleită, cu învăliș vênēt și vignetă albă pentru scrierea numelui

în două colori liniate.

Caiete într'o coloare, frumos liniate, pentru scrisoare română, ger-
mâne, pentru dictando din 8 foi, cu învăliș și vignetă albă.
Prețul unui exemplar 2 cr., 100 exemplare 1 fl. 65 cr.

Caiete fără vignetă din foi, cu învăliș vênēt, pentru începători în
două colori liniate, pentru scrisoare română, germană, pentru dictando
și caligrafie.
Prețul unui exemplar 1 1/2 cr., 100 exemplare 1 fl. 34 cr.

Caiete pentru comput din 8 foi, cu învăliș vênēt 100 exemplare 1 fl. 50 cr.

Dictando cu margo din 8 foi, prețul unui ex. 2 cr., 100 ex. 1 fl. 98 cr.

" " " " " 12 " " " ex. 3 cr., 100 ex. 2 " 50 "

Caiete din 6 foi, cu învăliș vênēt, pentru scrisoare română, germană,
pentru dictando și comput.
Prețul unui exemplar 1 cr., 100 exemplare 80 cr. [492] 1

Efectuesce liniaturi pentru protocoale și registre comerciale prompt și efitin.

Numai odată

se ofere o ocașine așa de favorabilă de a procura un oro-
logiu escelent cu

jumătate prețului.

Desfacere grandioasă.

Raporturile politice, care s'au ivit în întreg
continentul Europei, n'au lăsat neatinsă și Elveția.
Consecența a fost emigrarea lucrătorilor în masse,
care a periclitat existența fabricilor. Și fabrica
representată de noi, care e cea dintâi și cea mai
însemnată fabrică de oroloage, a închis de o cam
dată fabrica sa, încredințându-ne pe noi cu vânzarea
fabricatelor sale. Aceste așa numitele oroloage-
de-buzunariu-Washington sunt cele mai bune
de pe lume, sunt foarte elegant gravurate și în-
frumusețate și lucrate după sistemă americană.

Toate oroloagele sunt repassate (esaminate)

pe secundă și garantăm pentru fie-care 5 ani

Ca dovadă a garanției sigure și a

solidității celei mai severe, ne obligăm prin

aceasta în public, că sântem gata a reprimi

și schimba fie-care orologiu, ce nu convine.

1000 remontoire de buzunariu fără cheie de

întors la toartă, cu mantelă de cristal, regulate

cu acurateță estra-ordinară pe secundă; afară de

aceasta aurite prin electro-galvanism nou, dim-
preună cu lanț și medalion etc., prețul de mai

nainte fl. 25, acum numai fl. 10.20 de unul.

1000 ancore esemplare de lucș din argint, pe

15 rubinuri cu cadranuri în email, arătător de

secunde, sticlă lată de cristal, mai înainte

cu fl. 21, acum numai fl. 12.25 de unul,

toate repassate pe secundă.

1000 oroloage-cilindre înfrumusețate în capsulă

de nickel argint, cu sticlă lată de cristal pe 8

rubinuri foarte fin repassate, dimpreună cu lanț

medalion și cutie de catifea, mai înainte fl. 15;

acum numai fl. 5.60 unul.

1000 oroloage ancore de argint veritabil de 13

loți, probat de oficiul monetariu c. r. pe 18

rubinuri, afară de aceasta aurite prin electricitate,

foarte fin regulate. Oroloagele au costat mai

nainte fl. 27 acum numai fl. 14.40 unul.

Comandând cine-va oroloage pendule are sé adauge și o arvană.

Adresa:

Desfacere de oroloage

Fabriciei de oroloage Fromm.

Viena Rothenurmstrasse Nr. 39, Parterre.

[491] 1-1